

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΛΑΜΒΡΟΣ ΕΥΓΛΩΗΣΣυνδρομή Ιτησία: 'Εν Ἑλλάδι' πρ 8 ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πρ. 12 — Ἐκαστον φυλ. τιμᾶται λ. 10.—Γραφίον Κο-
ρίννης, ἐν τῇ τυπ. τῇ: Ἡ οὐκ ἔστιν ἐπισημασμένη. — Διὰ τὸ περιοδικὸν ἀφορῶσα ἐπιστολαὶ διευθύνονται πρὸς τὸν ἔκδοτον.ΕΚΔΟΤΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΩΤΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΣ

ΚΑΙ Ο ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Στίχημα ἰδίαι. 1.

Β'

Μ' ἐρωτᾶτε ἔπειτα, ἀγαπητή μου Κυρία, ὅποιον αὐτὸς ἐννοῶ ἰδιαιτέρως τὸν προορισμὸν τῆς Ἑλληνίδος. Ἀπαντῶν εἰς τὸ δευτέρον ὑμῶν τοῦτο ἐρώτημα, πολὺ φοβοῦμαι μήπως παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου δὲν κατορθώσω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι θὰ λυπηθῶ ἐγκαρδίως, ἂν ὁ ὀφθός μου οὗτος ἐπαληθεύσῃ, πλὴν τί ἐδυνάμην, παρακαλῶ, νὰ πράξω, ὅταν ὑμεῖς μὲν σχεδὸν ἀπαιτῆτε, καὶ δὴ ἐνασκούσαι τοσοῦτῳ ἀσπλάγγχως πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς ἐπιρροῆς σας, ἣν φαίνεσθε ἀρκούτως αἰσθανομένη ὅτι ἡ πρὸς ὑμᾶς πολλή μου ὑπόληψις σᾶς παρεχώρησεν ἐπ' ἐμέ, ἐγὼ δέ, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, ἀδυνατῶ νὰ λαλήσω παρὰ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς πεποιθήσεις μου; Καὶ ἂν θυμώσητε; Τότε ... τόσῳ τὸ καλλίτερον. Διατί νὰ τὸ κρύψω; Ἀρέσκει μοι, καθ' ὑπερβολήν, ὁ θυμὸς γυναικίος, μάλιστα ὠραίας, ὡς ὑμεῖς.

Πάντα λοιπόν, ἀποκρίνομαι, τάνωτέρω παραδείγματα, τὰ ὅποια ἐδυνάτοί τις ἐν ἀνάγκῃ νὰ παρατείνῃ ἐπὶ πλεόν, βεβαίως μὲν δὲν ἐλέγχουσι παντάπασιν πνευματικὴν μειονεξίαν τοῦ ὑμετέρου φύλου, ἣν αἱ προλήψεις ἄλλοτε ἐπίστευσαν καὶ οἱ σχολαστικοὶ σήμερον ὀρκίζονται ὅτι ἀνεύρον ἐν ταῖς σκοληκοβρώτοις περγαμηναῖς τοῦ Θουκυδίδου, ἀλλὰ δὲν βλέπω ὅτι ἐπὶ πολλὴν τοῦλάχιστον ἐτι χρόνον δύνανται νὰ εἶναι καὶ τοσοῦτῳ ἀξιόζηλα ἢ ἰκανῶς πειστικά, ὅπως ἐν τῇ παρουσίᾳ πνευματικῆς καταστάσεως τῆς ἡμετέρας κοινωνίας, ἣτις οὐδόλως εἶναι εὐάρεστος, μιμηθῶμεν αὐτά. Θεωρία τοιαύτη, ἐν τῇ μερικῇ μόνον αὐτῆς ἐφαρμογῇ δυνάμενη καὶ παρ' ἡμῶν ν' ἀποδειχθῇ συμφέρουσα καὶ ἀσπαστή, ἐν εὐρύτερα αὐτῆς ἐννοίᾳ δὲν μοι φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ἀξιούστατος καὶ διὰ τὴν Ἑλληνίδα, ἥς πολὺ διάφορος ὁ προορισμός.

Προκειμένου περὶ ταύτης, οὐδόλως ἀσπάζομαι τὸ φρόνημα τῶν σφόδρα ἰδεολόγων καὶ ἀχαλινώτων ἐκείνων ὁπαδῶν τῆς προσωπικῆς λεγομένης ἐλευθερίας, οἵτινες διδάσκοντες ὅτι ἡ γυνὴ δικαιούται καὶ δύναται νὰ λάβῃ ἐνεργὸν μέρος, καὶ εἰς αὐτὰ τὰ τῆς

πολιτείας πράγματα, θέλουσι νὰ ἐξαγάγωσιν αὐτὴν ἐκ τοῦ βασιλείου τῆς, ὅπερ εἶναι ὁ οἶκος. Διὰ τὴν Ἑλληνίδα, διὰ τὴν πατρίδα ἡμῶν ἡ ἐθνικὴ ἀγωγή, καὶ μόνον ἡ ἐθνικὴ ἀγωγή καὶ ἐπὶ μακρὸν ἐτι ἡ ἐθνικὴ ἀγωγή, ἣτις ὁσημέραι δυστυχῶς ἐκλείπει, φρονῶ ἀδιστακτικῶς ὅτι δεόν νὰ εἶναι ἡ οὐσιώδης. Ἡ Ἑλληνίς πρέπει νὰ σπουδάξῃ τὴν πατριὸν αὐτῆς γλῶσσαν καὶ νὰ πλουτίξῃ διὰ τῆς ἐκπαιδεύσεώς της κατὰ τοσοῦτον μόνον τὰς γνώσεις της, καθ' ὅσον αὐταὶ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν αὐτῇ πάντοτε διὰ τὸν οἶκον, διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων, ἣν συντελοῦσα προσηκόντως ἐκπληροῖ ἀναντιρρήτως οὐδὲν ἧττον ὑψίστην ἀποστολὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Οὕτω δὲ δὲν ἐγκαθεύρομεν αὐτὴν ἐντὸς τοῦ οἴκου, ἀλλὰ τὴν καθιστῶμεν βασιλίσσαν αὐτοῦ.

Ἐπὶ μακρὸν δ' ἴσως ἐτι δὲν θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ φωτίξῃ δι' ἐφημερίδων καὶ συγγραμμάτων τὸν κόσμον οὐδὲ νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς πολιτείας ἀμέσως, ἀφοῦ πολλῶ εὐεργετικώτερον διὰ τὰς ἐθνικὰς ἀνάγκας δύναται νὰ ἐπενεργήσῃ ἐπ' αὐτῆς ἐμμέσως ἀνατρέφουσα, ὡς προεῖπον, χρηστοῦς καὶ τιμιῶς πωλίτας, ἐμπνέουσα εἰς αὐτοὺς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων τὴν φιλοπατριάν καὶ τὸν ἔρωτα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀγαθοποιίας καὶ ἀποδίδουσα οὕτως εἰς τὴν ὁμιλογομένην νοσοῦσαν ἡμῶν κοινωνίαν πάντα ἐκεῖνα τὰ ἠθικὰ στοιχεῖα, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν εὐμερίαν τῆς. Οὐδ' ἀμφιβάλλω ὅτι πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν ἀπέβλεψαν οἱ σχόντες τὴν ἀρχεβουλίαν τῆς συστάσεως τοῦ πρώτου παρθεναγωγείου καὶ παρ' ἄπασιν μὲν τοῖς ἔθνεσι, μάλιστα δὲ παρ' ἡμῶν. Ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα καὶ σήμερον αἱ ἐν Τουρκίᾳ κοινότητες μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ πάνυ φιλοτιμῶς ἐργαζόμεναι καὶ δαπανῶσαι ἰδρῶσιν καθ' ἑκάστην ἀπανταχοῦ Παρθεναγωγεῖα.

Ἄλλ' ὑμεῖς, ὠραία μου θυμωμένη, τί φρονεῖτε; Στοιχηματίζω ὅτι ἐμάντευσα τί θὰ μοὶ ἀντετάττετε εἰς ταῦτα καὶ φαντάζομαι τὸ θριαμβευτικὸν ὕψος μὲ τὸ ὅποιον θὰ μοὶ ἐλέγετε: «Ἄφου, κύριε, παραδέχεσθε κατ' ἀρχὴν, ὅτι ἡ γυνὴ δὲν μειονεκτεῖ πνευματικῶς τοῦ ἀνδρός καὶ κηρύττεσθε ἀπολύτως ὑπὲρ τῆς χειραφετήσεως αὐτῆς, πῶς ἔπειτα ζητεῖτε τὴν χειραφέτησιν ταύτην, προκειμένου περὶ τῆς Ἑλληνίδος, νὰ ἐννοήσωμεν ὑπὸ περιορισμούς; Τοῦτο, συγχωρήσατέ μοι νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἐὰν δὲν πρᾶ-

διδε τάσιν ἥμισυ προοδευτικὴν καὶ ἀξίαν πεφωτισμένης καὶ φιλελευθέρως διακρίσεως, ἀλλὰ βεβαίως πρέπει νὰ εἶναι προφανῆς ἀντίφρασις. Δὲν νομίζω ὅτι δὲν σκέπτεσθε καλῶς, ὁμολογῶ μάλιστα εὐχαρίστως, ὅτι ἐξ ἐναντίας πολλάκις ἐδόθησάν μοι ἀφορμαί, ὅπως ἐκτιμήσω δεόντως τὴν ὀρθότητα τῶν σκέψεών σας. Ἀλλὰ δὲν φρονῶ ἐπ' ἴσης καὶ ὅτι κατὰ βάθος δύναται ἐν τούτοις νὰ ἐνυπάρχη ἀντίφρασις τις πράγματι. Ἄ, θὰ μὲ ἠδικεῖτε τρομερά, σὰς βεβαίως, πιστεύουσα ὅτι λ. χ. μετὰ δυσχερασίας θὰ ἤκουον αἰφνης τὴν Ἑλληνίδα ἀγορεύουσαν εὐγλώττως ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς περὶ συνταγματικῶν δικαιωμάτων, ἢ ἀναλαβοῦσαν τὴν σύνταξιν σοβαροῦ καὶ ἐμβριθοῦς ὑπομνήματος, συνηγοροῦντος ἐνδόξως καὶ δι' ἀκαταμαχίτων ἐπιχειρημάτων ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῷ ἑλληνισμῷ ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἐν Βερολίῳ συνεδρίου, ἢ τέλος μὲ γυμνὸν τὸ ξίφος ὀδηγοῦσαν τὸν στρατὸν ἡμῶν ἐν θριάμβῳ εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Θεσσαλίας.

Δυστυχῶς ὅμως δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω κατ' οὐδένᾳ τρόπον, ὅτι ἐκ τοῦ βαθέως σκότους μεταχθινῶν τις ἀποτόμως εἰς τὸ ἀπλετον φῶς θὰ ἔκαμνε τοῦτο πάντῃ ἀκινδύνως, οὐδὲ πείθομαι ὅτι θὰ ἦτο τοῦτο ἔργον συνέσεως. Πιστεύω ἀδιστακτικῶς, ἀγαπητή μου κυρία, ὅτι ἡ προαγωγή τῶν κοινωνιῶν δὲν συντελεῖται διὰ σχοινοβατικῶν ἀλμάτων ἀλλὰ διὰ μόχθου πολλοῦ καὶ χρόνου μακροῦ, μικρὸν δὲ καὶ κατ' ὀλίγον. Οὐδὲ φαντάζομαι ὅτι ἐκ δυσώδους ἔλους πρέπει νὰ ναυαγίωμεν ἀναδιδομένον φυτὸν δυνάμενον νὰ παράσχη ἡμῖν καρπὸν εὐοσμῶν καὶ εὐχολῶν. Ὅπως πρὸς προαγωγὴν τούτου ἀνάγκη νὰ προπαρασκευάσωμεν τὸ ἔδαφος, μεταποιούντες τὸ ἄγινον ἔλος εἰς γόνιμον γαῖαν, οὕτω καὶ ἵνα ἀπολαύσωμεν Ἑλληνίδας, δυναμένας νὰ διακριθῶσιν ἐπὶ συγγραφικῇ ἱκανότητι, ἢ νὰ κοσμήσωσι περιφανῶς τὰς ἀκαδημαϊκὰς ἑδρας, ἢ νὰ διαπρέψωσιν ἐπὶ νομομαθείᾳ, στρατηγικῇ καὶ πολιτικῇ δεξιότητι, ἀνάγκη πρὸς τοῦτο νὰ προπαρασκευάσωμεν τὴν ἡμετέραν νοσοῦσαν κοινωνίαν, ἐν ἧ δὲν μοι φαίνεται ὅτι σήμερον παρίσταται παρομοία ἀνάγκη. Ἡ ἡμετέρα κοινωνία πρωτίστως ἔχει ἀνάγκη σήμερον μητέρων κοινωνῶν καὶ ἐναρέτων συζύγων, κατὰ τοσοῦτον εὐπαιδευτῶν, καθ' ὅσον θὰ ἴηκει, ὅπως δύναται νὰ κατατρέφωσιν ἑλληνοπρεπῶς τὰ τέκνα τῶν. Ἀποδίδοντες δὲ αὐτῇ τοιοῦτῳ τρόπῳ τὴν ἐλλείπουσαν γονιμότητα, ἃς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θάττον ἢ βραχύτερον θάναδειξῃ καὶ αὐτὴ ἀσφαλῶς τὴν Στάελ καὶ τὴν Ἐλεονώραν, τὴν Μοράταν καὶ τὴν Ματθίλδην τῆς.

Τῶν μητέρων λοιπὸν τούτων καὶ συζύγων ἡ δημιουργησις πρέπει νὰ εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁ κύριος καὶ μόνος σκοπὸς τῶν ἡμετέρων παρθενωγαγείων. Ἡ σύμφωνος πρὸς τὰς ἐθνικὰς ἡμῶν ἀνάγκας ἐκπαίδευσις τῆς γυναικὸς δεόντως ἀφούκτως νὰ εἶναι ἐπὶ πολὺ ἐπιπλέον τὸ σεβαστὸν καὶ σωτήριον πρόγραμμα τῶν ἡμετέρων Παρθενωγαγείων.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν σκέψεών μου τούτων, ἃς οὕτω συνηγμένως ἀνωτέρω διετύπωσα, προκειμένου καὶ καθόλου περὶ τῆς γυναικὸς καὶ ἰδίᾳ περὶ τῆς Ἑλληνίδος, θὰ ἐπιμείνιτε ἄρα γε, κυρία μου, πιστεύουσα, ὅτι ἐνυπάρχει πάλιν ἀντίφρασις τις ἐν ταύταις; . . . Τότε καὶ ἐγὼ θὰ ἐπιμείνω ἀκαμπτος καὶ ἀδυσώπητος εἰς τὴν εὐχαρίστησιν, ἣν τοσοῦτῳ αἰσθάνομαι ὁσάκις βλέπω θελκτικὸς ὀφθαλμοῦς σπινθηροβολοῦντας ἐξ ὀργῆς, ἧτις καθιστᾷ αὐτοὺς ἐτι θελκτικωτέρους.

(Ἐπειτα συνέχισε.)

X. ΚΑΡΜΙΤΣΗΣ.

ΠΕΡΙ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΥ *

Τὸ ἀντικείμενον τῆς ἠθικῆς ζωῆς παρίσταται ἐκάστῳ φοβερὸν, πᾶς τις δὲ δύναται καὶ ὀφείλει νὰ εὕρῃ τὰ ἐφικτὰ μέσα, ἵνα προλάβῃ τὴν κατάπτωσιν, ἢ μᾶλλον τὰς περιοδικὰς ἐκείνας καταστροφὰς, αἵτινες καταστρέφουσι τοὺς λαοὺς καὶ δεσμεύουσι τὴν ἐλευθερίαν.

Καλὸν σύστημα ἀνατροφῆς, ἰδοὺ τί τὸ ἀναγκαῖον τῇ πατρίδι.

Ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος εἶναι πᾶσι κοινός, δι' ὃ πάντες ὀφείλουσι νὰ σκέπτονται περὶ αὐτοῦ. Ἡ ἀγία συμμαχία τοῦ πλουσίου καὶ πένητος, τοῦ ἰσχυροῦ καὶ ἀδυνάτου, τοῦ ἀρχοντος καὶ ἀρχομένου, αὕτη μόνη δύναται νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα. Ἐνωθῶμεν πάντες ἀποφασιστικώτερον καὶ εἰπέρ ποτε εἰλικρινέστερον. Ἀποτελέσωμεν μεγάλην καὶ ἰσχυρὰν ἔνωσιν, προσθέτοντες τὰς ἰδίας ἕκαστος δυνάμεις. Μὴ ὀμιλῶμεν περὶ τοῦ μεγάλου τῆς ἀποστολῆς ἡμῶν, ἐάν δὲν πιστεύωμεν εἰς αὐτήν.

Ἀνάγκη ἔργων καὶ οὐχὶ λόγων. Περισσότερας πίστεως τυγχάνουσιν οἱ ἀπὸ καρδίας ἀπορρέοντες λόγοι, ἢ οἱ γέμοντες λέξεων εὐήχων καὶ μυριπνῶν.

Ἡ κοινωνικὴ δ' αὕτη ἀνακαίνισις τελεσθήτω διὰ τῶν συζύγων καὶ τῶν τέκνων.

Μητέρες! ὑμεῖς εἰσθε ἐκεῖναι, αἵτινες κεκλημένοι ἐπὶ τῆς κοιτίδος τῶν τέκνων σας προδιαθέτετε καὶ προπαιδεύετε αὐτά. Μητέρες, ὑμεῖς εἰσθε, αἱ μεταδίδουσαι εἰς τὰ τέκνα ὑμῶν τὴν οὐρανίαν φωνήν, ἧτις κατευνάζει τὰς τρικυμίας καὶ καταστέλλει τὰ πάθη. Ὁ προορισμὸς ὑμῶν εἶναι ὑψηλὸς διὰ τὸν ἐννοοῦντα αὐτόν. Ἐπλάσθητε, ἵνα κατέχητε ἐν τῇ γῆ ὄρισμένην τινα θέσιν, οὐχὶ τὴν τοῦ παιγνίου ἢ τοῦ δούλου, ἀλλὰ τὴν θέσιν τῆς συντρόφου, τῆς φίλης τοῦ ἀνδρός. Ὑμεῖς εἰσθε ἡ παρῆγορος, ἡ ψυχὴ καὶ ἡ χαρὰ τοῦ οἴκου. Ἡ ζωὴ ὑμῶν εἶναι ἀφοσίωσις καὶ ἐν αὐτῇ θὰ εὐρηθε τὰ θέλητρα τῆς ὑπάρξεως ὑμῶν. Μητέρες, σκεφθῆτε ὅτι εἰσθε αἱ ὀδηγοὶ καὶ τὸ παράδειγμα

* Τὴν ἀνωτέρω μετάφρασιν ὀφείλομεν εἰς ἀξιόλογον δεσποινίδα, ἢ συγχίρομεν διὰ τὰς ὥραιας ἀρχάς, ὧν ἐμφορεῖται. Ἐάν πολλάς εἴχομεν τοιαύτας συζύγους καὶ μητέρας, καὶ ὅπως τῆς Ἑλλάδος ἀγκυριθῶσιν θὰ ἦτο ἄλλοιᾳ. Σ. τ. Δ.

τῶν θυγατέρων ὑμῶν. Μὴ λησμονήσητε ὅτι μήτηρ ἀσύνητος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λαλήσῃ πρὸς τὰς θυγατέρας αὐτῆς περὶ σωφροσύνης καὶ ἀπλότητος. Μὴ λησμονήσητε ὅτι, παρασυρόμενοι εἰς τὴν δίνην τοῦ πολυδαπάνου συρμοῦ καὶ τῆς οἰοφθόρου πολυτελείας, θέλετε συμπαρασύρῃ καὶ κατασυντρίψῃ ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν αὐτῶν σκοπέλων τὴν εὐτυχίαν τῶν τέκνων σας, ἐθισθέντων νὰ βιδίζωσιν ἐπὶ τὰ ἴχνη ὑμῶν.

Πατέρες! Καὶ ὑμεῖς ἐπίσης δώσατε εἰς τὰ τέκνα ὑμῶν τὸ ὑμέτερον παράδειγμα, ἀξιολύμητον τύπον μετρισοφροσύνης καὶ εὐγενείας· δημιουργήσατε τὸν κοινωνικὸν ὑμῶν βίον σώφρονα, μέτριον καὶ εὐγενῆ, ἵνα παραδώσητε αὐτὸν τοῖς ὑμετέροις τέκνοις ἀσφαλῆς πορείας ἔδαφος· δυνηθῆτε νὰ εἴπητε τοῖς τέκνοις ὑμῶν ἀποθηνήσκοντες τὸ θεῖον ἐκεῖνο

ὃ παῖ, γένοιτο πατὴρς εὐτυχέστερος,
τὰ δ' ἄλλα ἕμοιος.

Τὰ παραδείγματα εἶναι τὰ καλλίτερα τῶν διδασμάτων, διότι ἐλκύουσι καὶ ὑποτάσσουσι. Τὰ παιδιά, φύσει μιμητικὰ γεννώμενα, ἀποκτῶσι τὰ προτερήματα ἢ ἐλαττώματα τῶν γονέων ἢ διδασκάλων αὐτῶν.

Γονεῖς, διδάσκαλοι, ἡγέται πάσης κοινωνικῆς τάξεως, ἐνθυμεῖσθε ὅτι ὑπάρχουσι πολλὰ τὰ καλὰ, ἅτινα πρέπει νὰ ἀποκτήσητε καὶ πολλὰς καταχρήσεις, ἃς πρέπει νὰ περιστείλητε. Συνάψατε λοιπὸν τὰς προσπάθειάς ὑμῶν πρὸς τὸ κοινὸν καλόν. Ἐπιζητήσωμεν τὸν θρίαμβον τοῦ καλοῦ κατὰ τοῦ κακοῦ. Ἐκ τῶν ἀτελεσιγώνων τῶν ψευδοπολιτισμοῦ τῷ μέσῳ τῶν ἀτοπημάτων τῶν ψευδοπολιτισμοῦ ἡμῶν, ἀποδείξωμεν τὴν γελῶσαν θεὰν τοῦ οὐρανοῦ ἐκεῖνοις, οἵτινες μετέβαλον τὴν ἐλπίδα εἰς θλίψιν. Ἀπὸ τῆς διδασκαλίας ἀποβάλλωμεν τὰ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυροῦντα σκότη, διὰ δὲ τῆς ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς παιδεύσεως ἐπαναφέρωμεν τὸν διαυγῆ βροχόντα καὶ καθαρῶμεν τὴν φύσιν, ἧτις ἄνευ τούτου ἤθελε καταστῆ ὀχρεὸς ἀτελεσιγώνου βορβόρου. Σχηματίσωμεν περὶ ἡμᾶς ἐνεργητικὸν καὶ σταθερὸν προσηλυτισμόν. Ἐνωσῶμεν ψυχῶν, καρδιῶν, δυνάμεων, ἰδοὺ ἡ φωνὴ τῆς γενικῆς συνειδήσεως. Διαδοθήτω αὕτη πανταχοῦ καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν. Μιμηθῶμεν τὰ ῥιψοκίνδυνα ἐκεῖνα σάφη, ἅτινα, ἔτοιμα νὰπολέσωσι τὴν ἰδίαν ὑπαρξίν, σπεύδουσι ν' ἀνασύρωσι τὰ θύματα τοῦ ναυαγίου ἀπὸ τῶν πυλῶν τοῦ Ἄδου. Ὁ ἴδιος κίνδυνος παρίσταται ἤδη ἐνώπιον ἡμῶν· δεῖξωμεν τὴν αὐτὴν αὐταπάρησιν ἵνα σώσωμεν τὴν πατρίδα. Προβῶμεν εἰς τὸ ἔργον τὴν προσοχὴν ἡμῶν πρὸς τὸ τέρμα ἔχοντες, μὴδὲ ὑπὸ τῶν παρουσιαζομένων προσκομμάτων πτοούμενοι. Οὕτω δὲ ἐνεργούντες, θὰ ἐπιτελέσωμεν τὸ ὑψηλὸν καὶ ἔνδοξον ἔργον τῆς ἐξυψώσεως τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἐπαναφέροντες αὐτὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν εὐκλεῆ αὐτῆς θέσιν καὶ ἀποδίδοντες αὐτῇ εἰρήνην ἔντιμον. Ἄλλ' ἐάν προτιμήσωμεν νὰ παραμεί-

νωμεν ἐν τῇ παρούσῃ ἀδιαφορίᾳ ἡμῶν, καὶ τῷ ἐγωϊσμῷ, καὶ τῇ παραλίᾳ τῶν παθῶν, οὐαὶ ἡμῖν! Θὰ κύψωμεν τότε τὸν αὐχένα ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἠθικῆς δουλείας, αἰσχυρόμενοι δι' ἡμᾶς αὐτοὺς.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Φ. Α.

Ο ΙΑΤΡΟΦΙΛΟΣΘΦΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΖΑΡΑΣ

Ὡς παράδειγμα μεγίστης φιλοπατρίας ἀναφέρω μεν καὶ γράφοντες καὶ ὀμιλοῦντες τὸν Καπλάνην καὶ τὴν Ζωσιμαίαν ἀδελφότητα καὶ ἄλλους εὐεργετήσαντας πρὸ τοῦ ἀγῶνος τὴν Ἑλλάδα, εἴτε δι' ἀδρανῶν χρηματικῶν ποσῶν εἴτε διὰ διδασκαλίας. Δὲν εἶναι ὅμως δίκαιον, ἐκθαμβούμενοι ἐκ τῆς λαμπρότητος ἐκείνων, νὰ ὀλιγοψῶμεν καὶ ἐάν τις τῶν συγχρότων ἠθέλησε νὰ ἀναδειχθῇ ἐφ' ἀμύλλῳ ἐκεῖνων, ἠττάται δὲ μόνον αὐτῶν, καθ' ὅσον δὲν εὐρέθη ἐν ἡμοῖς περιστάσει. Περὶ ἐνός τούτων, τοῦ ἄρτι ἀποβιώσαντος Π. Λαζαρά, προτιθέμεθα ἐνταῦθα νὰ δώσωμεν ἀτελῆ βιογραφίαν.

Ὁ Παναγιώτης Λαζαράς ἐγεννήθη ἐν Ζαγορίῳ τῆς Ἠπείρου τῷ 1800 ἐκ γονέων πτωχῶν μὲν ἀλλὰ τιμίων καὶ εὐσεβῶν. Ἐν πρώτοις ἐσπούδασε μετ' ἐπιμελείας καὶ φιλοτιμίας εἰς τὰ ἐν Ἰωαννίνοις σχολεῖα τὴν σειρὰν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων, περατώσας δ' αὐτὰ μετῆλθεν ἐπὶ τινα χρόνον τὸν διδασκαλὸν ἐν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι. Ἀλλὰ πρὸς γράμματα ὀργῶν καὶ ὑπὸ ἔρωτος τελειότερας παιδεύσεως φλεγόμενος, νεαρὸς ἔτι τὴν ἡλικίαν, μετέβη εἰς Παρισίους τῷ 1825, ἐνθα κατέστη ὁ τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τῶν σπουδαστῶν καὶ οὕτω σπουδᾶσας ἐπὶ 10 ἑτάροισιν ἐτη τὴν ἰατρικὴν ἀνηγορεύθη ὑπὸ τῆς τότε τῶν καθηγητῶν σεβαστῆς χορείας διδάκτωρ τὰ ἰατρικά. Δὲν ὀφείλω δὲ νὰ παραλείψω, ὅτι ἐν Παρισίοις διαμένων ἐγνωρίσθη καὶ στενωῶς ἐσχετίσθη μετὰ τοῦ αἰοδίου Ἀδαμαντίου Κοραῆ, μετ' οὗ καὶ εἰς πλείστα αὐτοῦ συγγράμματα συνειργάσθη πρὸς δὲ ἐφείλικσε τὴν εὐνοίαν πολλῶν διασήμων ἀνδρῶν Φιλελλήνων, τῶν ὁποίων, διὰ τῆς εὐγλωττίας καὶ τῶν ζωηρῶν ἀγορεύσεών του, ὑπεξέκαίε τὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα συμπάθειαν, ὥστε ἠνάγκασεν αὐτοὺς οὐκ ὀλίγον νὰ συνεισφέρωσι διὰ τὴν τότε ἀκμάζουσαν ἐπανάστασιν. Ὅθεν βλέπομεν ὅτι καὶ αὐτὸς ἐμόχθησεν ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας. Μετὰ τὸ πέραν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ τῷ 1826 μετέβη εἰς Κέρκυραν, ἐνθα ἐπὶ 42 ὅλους ἐνιαυτοὺς διετέλει ἔχων ἀφιερωμένην πᾶσαν τὴν αὐτοῦ μέριμναν καὶ σπουδὴν οὐ μόνον εἰς τὴν εὐσυνειδήτητον, σωτήριον καὶ φιλόανθρωπον ἐπιστήμην τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς ἕτερα φιλολογικὰ ἔργα, ὡς μαρτυροῦσι τοῦτο αἱ κατὰ καιρὸν δημοσιευθεῖσαι διατριβαὶ του διὰ τῶν περιοδικῶν καὶ τῆς ἐγχωρίου δημοσιογραφίας. Δι' ὃ καὶ μέλος πολλῶν ἐπιστημονικῶν ἐταιριῶν ἀνεδείχθη ἕνεκα τῶν πολλῶν αὐτοῦ γνώσεων.

Ἄλλ' οὐδὲν τῶν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ μόνιμον οὐδὲ διαρκές.

Βλέπων ὁ ἀγαθὸς γέρον τὰς δυνάμεις αὐτοῦ ὀσμύραϊ ἐλαττωμένας καὶ αἰσθανόμενος τὸ τέλος προσγγίζον, ἔκρινε θεαρέστως εὐλογον νὰ γράψῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἐντελλόμενος ἐν αὐτῇ, ὅπως μετὰ θάνατον αὐτοῦ, οἱ παρ' αὐτοῦ ἐκλελεγμένοι ἐπίτροποι ὅλην τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, πλὴν τὴν διὰ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ διορισθεῖσαν ποσότητα, νὰ καταβάλλωσιν αἰώνιως εἰς διάφορα φιλανθρωπικὰ καταστήματα τῆς πατρίδος του, μὴ λησμονήσας καὶ τὴν δευτέραν αὐτοῦ πατρίδα Κέρκυραν, ἐνθα διέθεσε πρὸς τὸν ἰκανὸν ὑπὲρ τοῦ Πτωχοκομείου. Πρὸς δὲ διέθεσεν ὅπως ἡ πλουσία αὐτοῦ βιβλιοθήκη ἀποσταλῇ εἰς Ἰωάννινα.

Πολλὰς τῶν εὐχῶν του καὶ τῶν εἰς Θεὸν ἐλπίδων του ἠξιώθη νὰ ἴδῃ ὁ εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος οὗτος ἀνὴρ ἐκπληρούμενος.

Μία μόνη εὐχὴ ἐνθερμος, μία μόνη ἐλπίς γλυκυτάτη τοῦ γήρατος ἔμεινεν ἀνεκπλήρωτος, καὶ αὕτη ἦτο ἡ τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος ἀπελευθέρωσις, τῆς πολυπαθοῦς Ἠπείρου. Ὅτε ὁ ἀνατολικὸς πόλεμος ἤρξατο, τελευταῖον δὲ τὰ ἑλληνικὰ κινήματα ἠκούσθησαν, παλμοὺς χαρᾶς ἠσθάνθη ἡ καρδιά του. Δυστυχῶς ὅμως δὲν ἐφθάσε, πρὶν ἢ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, νὰ ἴδῃ ὃ ἐπὶ οὐρανῷ καὶ ὅπως οὐκ ὀλίγον κατεπίκρανε τὴν πατριωτικὴν ψυχὴν τοῦ ἀγαθοῦ γέροντος.

ὑπὸ τὴν βαρυθυμίαν ταύτην διατελῶν καὶ ὑπεργήρως ἦδη ὦν μετὰ τινῶν ἡμερῶν παρέλευσιν ἐν τῆσδε μνήμῃ ὁ μακάριος Λαζαράς ἐκοιμήθη τὸν θάνατον ὑπὸν, ὡς τὰ νήπια πρῶτος, μεταστάς πνευματικῶς εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν τῇ 5 Μαρτίου 1878 κατὰ τὸ ἑβδομηκοστὸν ὄγδοον ἔτος ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὅλος ὁ καιρὸς τοῦ βίου ἀπόδειξις ἐστὶ φανερά, ὅτι Θεὸς ἦν ὁ συντηρῶν αὐτὸν διὰ τὴν τύχην καὶ εὐποιίαν τῶν πολλῶν.

Ἦν γὰρ δὴ πῶς ἀριστος οἰκονόμος τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ, πολλαπλασιάζων τὸ δοθὲν αὐτῷ τάλαντον πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεομένων. Ζήσας ὁ ἀειμνηστὸς Λαζαράς βίον σώφρονα, ἐντιμον, λιτὴν καὶ ταπεινὸν θεαρέστως, καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ, βίον ἄλλοις κατέλιπεν.

Ἐν Κερκύρᾳ, 1878.

I. Θ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚὴ ΖΩΗ ΤΩΝ ΡΩΣΣΩΝ ΕΝ ΚΑΥΚΑΣΩ*

Ὁ Καύκασος παρήγαγεν εἰς τοὺς ρώσους ἀξιωματικούς, ὅτι ὁ Ἄτλας ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἐν Ἀφρικῇ. Ἡ ἀπομόνωσις φέρει τὴν ὀκνηρίαν, ἢ ὀκνηρίαν τὴν ἀνίαν, ἢ ἀνία τὴν μεθην.

Τί θέλετε νὰ κάμῃ δυστυχὴς ἀξιωματικὸς ἀνευσυναναστροφῆς, ἀνευ γυναικός, ἀνευ βιβλίων, δια-

*Ἐκ τῶν «Ὀδοιπορικῶν Ἀναμνήσεων» τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά.

τεταγμένους νὰ μείνῃ εἰς ἓν μέρος μετὰ πέντε ἀνθρώπων; Πίνει.

Μόνον ὅσοι ἐξ αὐτῶν εἶναι πεποικισμένοι διὰ φαντασίας συνοδεύουσι τὸ ἔργον τοῦτο, πάντοτε τὸ αὐτό, καὶ τὸ ὁποῖον συνίσταται εἰς τὸ νὰ χύνωσι τὸν οἶνον ἢ τὴν βόδκαν ἐκ τῆς φιάλης εἰς τὸ ποτήριον καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου εἰς τὸν λάρυγγα, μὲ λεπτομερείας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ποικίλας.

Κατὰ τὸ ἡμέτερον ταξίδιον ἐγνωρίσαμεν ἓνα λοχαγὸν καὶ ἓνα χειρουργόν, οἵτινες παρέσχον ἡμῖν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὸ μᾶλλον ἐκτεταμένον πρόγραμμα τοῦ εἶδους τούτου τῶν ἰδιοτροπιῶν καὶ φαντασιοπληξιῶν.

Ἐκαστος ἀξιωματικὸς ἔχει παρ' ἑαυτῷ ἓνα στρατιώτην, ὀνομαζόμενον *δάνσικ*. Ὁ ἡμέτερος λοχαγός, μετὰ τὴν πρωϊνὴν ὑπηρεσίαν του, ἐπανερχόμενος κατακλίνετο καὶ, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν δάνσικ του:

— Βρισγαλῶφ, τῷ ἔλεγεν—ὁ στρατιώτης ὀνομαζέτο Βρισγαλῶφ—ἤξεύρεις ὅτι θάναχωρήσωμεν.

— Μάλιστα, τὸ ἤξεύρω, λοχαγέ, ἀπάντα ὁ Βρισγαλῶφ.

— Καλὰ! Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν ἀναχωρεῖ τις, χωρὶς νὰ πάρῃ κάτι τι, ἄς φάγωμεν ὀλίγον, φίλε μου, ἄς πῶμεν ἐν ποτήριον, καὶ ἐπειτα πηγαίνεις νὰ ζητήσῃς τοὺς ἵππους διὰ νὰ τοὺς ζεύξῃς εἰς τὴν ἀμαζάν.

— Πολὺ καλὰ, λοχαγέ, ἀπεκρίνετο ὁ Βρισγαλῶφ.

Καὶ ὁ στρατιώτης ἔφερε τεμάχιον ἄρτου καὶ τυροῦ καὶ φιάλην βόδκας. Ὁ λοχαγός, πολὺ καλὸς ἄνθρωπος καὶ μὴ θέλων νὰ πολαμβάνῃ μόνος τὰ καλὰ τοῦ Θεοῦ, ἔδιδεν ὡσαύτως εἰς τὸν Βρισγαλῶφ νὰ τρώγῃ τεμάχιον ἄρτου καὶ νὰ πίνῃ ποτήριον βόδκας, κάμνων καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον μόνον οὗτος ἔπινε δύο ποτήρια ἀν' ἑνός. Καὶ τῶν ποτηρίων κενωθέντων:

— Ἐμπρός, ἔλεγε, νομίζω ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ὑπάγῃς νὰ ζητήσῃς τὰ ἄλογα... Μὴ λησμονώμεν ὅτι ἔχομεν νὰ κάμωμεν μακρὸν δρόμον, φίλε μου.

— Ὅσον μακρὸς καὶ ἂν εἶναι, ἡ ὀδοιπορία θὰ μοῦ εἶναι εὐχάριστος, ἀφοῦ τὴν κάμνω μαζὶ σὺς, λοχαγέ, ἀπάντα ὁ ἀξιόλογος δάνσικ.

— Θὰ τὴν κάμωμεν μαζὶ, φίλε μου, θὰ ταξιδεύσωμεν μαζὶ. Οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι ἀδελφοί; Ἄρῃσε εἰς ἐμὲ τὴν βόδκαν καὶ τὰ ποτήρια, διὰ νὰ μὴ στενοχωροῦμαι περιμένων καὶ ὑπαγε νὰ ζητήσῃς τὰς ἵππους. Ὑπαγε, Βρισγαλῶφ, ὑπαγε.

Ὁ Βρισγαλῶφ ἐξήρχετο, ἀφίνων εἰς τὸν λοχαγόν του τὸν καιρὸν νὰ πῆ ἐν ἡ δύο ποτήρια βόδκας ἔπειτα ἐπανήρχετο, κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα κωδωνίσκον.

— Ἴδου τὰ ἄλογα, λοχαγέ, ἔλεγε.

— Πολὺ καλὰ, ζεύξτε τὰ λοιπὸν.

— Διὰ νὰ μὴ στενοχωρηθῆτε, ἐνθ' ὅθ' ἂν τὰ ζεύγω, πῶμεν ἐν ποτήριον, λοχαγέ.

— Ἐχεις δίκαιον, Βρισγαλῶφ μόνον δὲν μάρῃς νὰ πῶ μόνος. Αὐτὸ κάμνουν μόνον οἱ μέθυσοι. Πάρε καὶ σὺ ἐν ποτήριον καὶ πῖε, παιδί μου.

Ἄφοῦ δ' ἐρόφων τὴν βόδκαν:

— Εἴμεθα ἔτοιμοι, λοχαγέ, ἔλεγεν ὁ Βρισγαλῶφ.

— Καλὰ! τότε λοιπὸν ἀναχωροῦμεν.

Καὶ ὁ λοχαγὸς κατακλίνετο, ὁ δὲ Βρισγαλῶφ ἐκάθητο παρὰ τοὺς πόδας τῆς κλίνης, σείων τὸν κωδωνίσκον, ὅστις ἀπετέλει τὸν θόρυβον τρόικας ὀδοιπορούσης.

Ὁ λοχαγὸς ἀπεκοιμᾶτο.

Μετὰ παρέλευσιν ἡμισείας ὥρας:

— Λοχαγέ, ἔλεγεν ὁ Βρισγαλῶφ, ἐφθάσαμεν εἰς τὸν σταθμόν.

— Χμ! Τί λέγεις; ἐμορμύριζεν ὁ λοχαγὸς ἐξυπνῶν.

— Λέγω ὅτι ἐφθάσαμεν εἰς τὸν σταθμόν, λοχαγέ.

— Τότε, πρέπει νὰ πῶμεν ἐν ποτήριον, Βρισγαλῶφ.

— Ἄς πιῶμε, λοχαγέ.

Καὶ οἱ δύο συνοδοιπόροι ἐκρότουν ἀδελφικῶς τὰ ποτήρια καὶ ἐκέκον ἑκάτερος τὸ ἰδικόν του.

— Ἐμπρός, ἐμπρός, ἀναχωροῦμεν, ἔλεγεν ὁ λοχαγός, βιάζομαι.

— Ἀναχωροῦμεν, ἐπανελάμβανεν ὁ Βρισγαλῶφ.

Ἐφθασαν μετ' ὀλίγον εἰς τὸν δευτέρον σταθμόν, ὅπου ἔπινον ἐν ἀκόμῃ ποτήριον. Εἰς τὸν τέταρτον σταθμόν ἡ φιάλη ἦτο κενή.

Ὁ Βρισγαλῶφ ἔφερεν ἄλλην.

Εἰς τὸν δέκατον σταθμόν, λοχαγὸς καὶ στρατιώτης ἐκυλίοντο πλησίον ἀλλήλων οἰνοβαρεῖς.

Τὸ ταξίδιον εἶχε τελειώσῃ διὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ὁ ἱατρὸς διεσκέδαζεν ἄλλως.

Κατῶκει ἐν τινὶ οἰκίᾳ, διεσκευασμένη κατὰ τὸν ἀνατολικὸν τρόπον, ἐγούση κοιλώματα ἐν τοῖς τοίχοις. Ἐξήρχετο τὴν ἐβδόμην πρωϊνὴν ὥραν διὰ νὰ ἐπισκεθῆ τὸ νοσοκομεῖον. Ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀσθενῶν, ἢ ἐπίσκεψίς του διήρκει περισσώτερον ἢ ὀλιγώτερον, ἐπειτα ἐπανήρχετο.

Κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, ὁ δάνσικ του συνείθιζε νὰ τοποθετῇ δύο ποτήρια πούντς ἐν ἐκάστῳ κοιλώματι.

Ἄμα ἐπανερχόμενος, ὁ ἱατρὸς ἤρχιζε τὰς ἐσωτερικὰς ἐπισκέψεις του.

— Χμ! ἔλεγεν, ἰσάμενος ἐνώπιον τοῦ πρώτου κοιλώματος, τί διαβολόκροτο κάμνει σήμερον!

— Βορείως διαβολομένου, ἀλήθεια! ἀπάντα.

— Δὲν ὠφελεῖ καθόλου εἰς τὴν υἰεῖαν νὰ ἐξέλθῃ τις, χωρὶς νὰ πάρῃ τίποτε, μὲ ἓνα τοιοῦτον ἀνεμόν.

— Ἐχετε δίκαιον θὰ πάρετε τίποτε;

— Θὰ ἔπινα εὐχαρίστως ἓνα πούντς.

— Μὰ τὴν πίστιν μου καὶ ἐγώ.

— Κασένο! δύο ποτήρια πούντς, φίλε μου!

— Ἴδου, κύριε.

Καὶ ὁ ἱατρὸς, ὅστις ἀπήντησε μόνος τὰς ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις, ἀκούμενος νὰλλάσῃ τὸν τόνον τῆς φωνῆς, ἐλάμβανεν ἐν ποτήριον ἐν ἐκάτερᾳ τῶν χειρῶν, ἤρχετο εἰς ἑαυτὸν παντὸς εἶδους εὐτυχίαν καὶ ἐκέκου τὰ δύο ποτήρια.

Εἰς τὸ δεύτερον κοιλώμα, ἡ συνταγὴ ἠλλάξεν, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα ἔμεινε πάντοτε τὸ αὐτό.

Εἰς τὸ τελευταῖον κοιλώμα, ὁ ἱατρὸς εἶχε πῆ εἴκοσι ποτήρια πούντς. Ἄλλ' εὐτυχῶς τὸ τελευταῖον τοῦτο κοιλώμα ἦτο πλησίον τῆς κλίνης του.

Ὁ δόκτωρ ἐκοιμᾶτο, κατευχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του. Εἶχεν ἐπισκεθῆ ὀλόκληρον τὴν πελατεῖαν του. Δ...

ΤΑ ΥΠΟΛΗΜΜΑΤΑ ΤΗΣ Α. ΕΞΟΧΟΤΗΤΟΣ

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἐπιγραφή μικρᾶς ἱστορίας, ἣν ἀφηγοῦνται ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Συνεδρίου.

Αἱ εὐκολίαι καὶ ἀναπαύσεις, ἃς παρέχουσιν αἱ ἐν τοῖς σιδηροδρόμοις κλίνας, εἶναι ἐκ τῶν χρησιμωτάτων κατακτήσεων τῶν ὀδοιπορούντων. Δυστυχῶς ἡ ἐπιπέσις αὕτη ἐκτείνεται εἰς ἐλάχιστον μέρος τῆς εὐρωπαϊκῆς Ἠπείρου, ὁ δὲ ἐρχόμενος ἐκ τῶν περάτων τῆς Τουρκίας μανθάνει τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν μόνων ἐν Βιέννῃ.

Οὕτω λοιπὸν πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐν Βιέννῃ, κύριός τις, ἀρειμάνιον ἔχων τὸ ἦθος, ἐπεβιβάζετο ἐπὶ τοῦ σιδηροδρόμου. Ἡ μαλθακὴ κλίνη, κεκαλυμμένη διὰ σκεπασμάτων λευκότητος καταπληκτικῆς, προσσεμειδία αὐτῷ ὑπερβαλλόντως καὶ χωρὶς νὰ πολυσυλλογισθῆ, ἐρίσθη ἐπὶ τῆς κλίνης, ὅπως κάμνει τις ἐνίοτε ἐν τῇ οἰκίᾳ του, δηλαδὴ μὲ τὰ ὑποδήματα καὶ τοὺς περνευστήρας.

Ὁ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν κλινῶν τούτων ἐπιτετραμμένος δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του καὶ ἔμεινεν ὡς ἀπολιθωμένος. Ἦτο ὑπεύθυνος διὰ τὴν καλὴν κατάστασιν τῶν κλινῶν καὶ ἐβλεπεν ἦδη ἐν τῇ πεφοβισμένῃ φαντασίᾳ του τὰς τρομερὰς πληγὰς, τὰς ὁποίας εἶχον κάμῃ εἰς τὰ σκεπάσματα τὰ φοβερὰ σπηρούρια. Λαβὼν ὑπεράνθρωπον θάρρος, ἀφυπνίζει τὸν ἦδη ἀποκοιμηθέντα ὀδοιπόρον καὶ τῷ λέγει:

— Μὲ συγχωρεῖτε... δὲν ἐπιτρέπεται...

Ὁ ξένος, ὡσεὶ κινούμενος ὑπὸ ἐλατηρίου, τὸσον ἀποτόμως ταραχθεὶς εἰς τὸν πρῶτόν του ὑπνον, ἐγείρεται καὶ διαπερᾶν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ὑπερβολικὸν ἔχοντα ζῆλον ὑπνέρτην:

— ἤξεύρετε, ποῖος εἶμαι! ἀνακράζει. Εἶμαι ὁ Βόζος Πέτροβιτς, πρόεδρος τῆς Γερουσίας τοῦ Μαυροβουνίου, καὶ μεταβαίνω εἰς τὸ Συνέδριον.

Καταβλήθεις ὑπὸ τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης, ἀλλὰ τάχιστα στυγνῶν, ὁ ὑπνέρτης ἐπαναλαμβάνει μετὰ τῆς μεγαλειτέρας σοβαρότητος, ὡς ἂν εἶχε νὰ διακηρύξῃ ἀλήθειαν ἀναμφισβήτητον:

— Ἐχω τὴν τιμὴν, Ἐξοχώτατε, νὰ σᾶς εἶπω

ὅτι δὲν σὰς τὸ λέγω δι' ἄλλο, παρὰ διότι ὑπάρχει ἐν Πρωσσία νόμος, διατάσων εἰς πάντα νὰ μὴ κατακλίνεται ἐπὶ τῆς κλίνης μὲ τὰ ὑποδήματα. Καὶ ἐπειδὴ ἐν Πρωσσίᾳ, ὡς ἤξεύρετε, οἱ νόμοι ἐφαρμόζονται μετὰ θερησκευτικῆς ἀκριβείας, θὰ ἐτρέχομεν τὸν κίνδυνον νὰ κρατηθῶμεν εἰς τὰ σύνορα καὶ νὰ ὑποστῶμεν βραδύτητα, ἥτις θὰ μᾶς ἐστοίχιζε. Διὰ τοῦτο ἐνόμισα...

— Ἐὰν ἔχη οὕτω, ὑπέλαβεν ὁ ἐνδοξος ὀδοιπόρος, ἄλλο πρᾶγμα. Βγάλε μου τὰ ὑποδήματα. Εἶναι ἀνάγκη νὰ παρευρεθῶ εἰς τὴν ἐναρξιν τοῦ Συνεδρίου. Καὶ διήλθε τὰ σύνορα μὲ μόραις ταῖς κάλτσαις.

ΜΕΛΙΣΣΑΙ ΤΑΞΕΙΔΕΥΟΥΣΑΙ

Ὁ Κ. Περίνης, ἔμπορος μέλιτος ἐν Σικάγῳ, κατεσκευάσεν διὰ τὰς μελίσσας τοῦ ἀνάκτορον πλωτῶν, δυνάμενον νὰ περιλάβῃ 2,000 κυψέλας καὶ τὸ ὀπίθον, ταῦτη τῇ στιγμῇ, ἀνέρχεται τὸν Μισσισιππὴν ἐκ Λουϊζιάνης εἰς Μινεζόταν, τῇ βοήθειᾳ ἐνὸς ῥυμουλκοῦ. Ἀκολουθῶν οὕτω κατὰ μῆκος τῶν ὄχθων τὸ διαδοχικὸν ἀνοιγμα τῶν ἀνθέων, ὁ Κ. Περίνης ἐλπίζει νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν κατασκευὴν τοῦ μέλιτος διὰ τὰς μελίσσας τοῦ. Σκέπτεται, κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν, νὰ διαμείνῃ δύο μῆνας ἐν τοῖς πέριξ τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου καὶ θὰ φθάσῃ εἰς Λουϊζιάνην τὸν μῆνα Ὀκτώβριον, συνοδεύων τὸ ἀνάκτορον τῶν μελισσῶν τοῦ. Σκοπὸς τοῦ δευτέρου τούτου ταξιδίου εἶναι νὰ συναντήσῃ τὰ ἄνθη τοῦ φθινοπώρου κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀνοίξεώς των, ὡς ἀνεῦρε τὰ ἄνθη τοῦ ἔαρος, ἀναβαίνων τὸν ποταμὸν. Πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης ἀπεπειράθησαν νὰ ἐφαρμόσωσι τὸ σύστημα τοῦτο, νὰ ταξειδεύωσιν αἱ μελίσσαι, ὅπως εὐρίσκωσι τὰ ἄνθη ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν δροσερότητι καὶ λαμπρότητι, ἀλλ' ἐν μέτρῳ πολὺ μικροτέρῳ, μεταχειριζόμενοι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἴτε πλοῖα εἴτε ἀμάξας.

Δὲν θὰ ἦτο ἀρὰ γε καλόν, ἐὰν ἐφήρμοζον τὴν μέθοδον ταύτην, ἔστω καὶ ἐν μικρῷ, καὶ οἱ ἐν Ἑλλάδι καταγινομένοι εἰς τὴν μελισσοτροφίαν;

Α...

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Τὸ φωνόγραφον ἐτέθη ἤδη εἰς ἐνέργειαν. Κατὰ τινὰ εὐρωπαϊκὴν ἐφημερίδα, ὁ γνωστὸς ἐν Λονδίῳ θεατρῶνης Tertip ἔλαβεν ἐπιστολὴν ἐκ Παρισίων, περιέχουσαν φωτογραφίαν γυναικὸς ἐπὶ κασσιτερωμένου φύλλου, ἐπιμελῶς διπλωμένου. Ἡ ἐπιστολὴ περιεῖχε τὰ ἑξῆς: «Κύριε, ἐσωκλείω τὴν φωτογραφίαν μου μετὰ δοκιμίων τῆς φωνῆς μου εἰς τι μέρος τῆς Τραβιάτας. Εὐαρεστήθητε νὰ μοὶ διαβιβάσῃτε τηλεγραφικῶς τοὺς ὄρους τῶν συμφωνιῶν καὶ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν δύναμαι νὰ ἐμφανισθῶ εἰς τὸ θέατρόν σας. Διατελῶ κλπ. F.B.» Ὁ δυστυχὴς θεατρῶνης, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιστημονικὴ ἐκπαίδευσις ἦτο, φαίνεται, ἐντελῶς παρημελημένη, ἔμεινεν ἐκθαμβος. Ἡ

φωτογραφία παρίστανε γυναῖκα ἐκτάκτου καλλονῆς, καὶ ἡ ἐπιστολὴ ἦτο γεγραμμένη ἐν συντομίᾳ καὶ εἰς ἀμερικανικὸν ὕφος. Ἀλλὰ πῶς ἦτο δυνατόν ἐξ ἐνὸς φύλλου κασσιτερωμένου νὰ κατακλυθῇ ἡ φωνὴ γυναικὸς; Τοῦτο ἐξέπληττε τὸν θεατρῶνην. Συνεβουλεύθη ἀμέσως τοὺς φίλους του, εἰς τῶν ὁποίων εἶχεν ἰδῆ τὸ φωνόγραφον εἰς τὸ κρυστάλλινον παλάτιον, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ κάμουν δοκιμὰς. Τὸ κασσιτερωμένον φύλλον προσηρμόσθη ἐπὶ τοῦ ὄργανου, καὶ μετὰ τινὰς στροφὰς τῆς μηχανῆς, τὸ «Ah! fors' é lui» τῆς Τραβιάτας ἠκούσθη μετὰ διαυγεστάτης φωνῆς. Ἀποτέλεσμα τῆς δοκιμῆς ταύτης ἦτο ἡ εἰς Λονδὶνον τηλεγραφικὴ πρόσκλησις τῆς κοιδού.

Ἡ Ἐφημερὶς τοῦ Μαγδεβούργου διηγεῖται ὅτι ἡ μνηστὴ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ δευτέρου ἀποπειραθέντος νὰ δολοφονήσῃ τὸν αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας Νόβιλιχ Μέτα Σμίθ, ἥτις εἶχεν ἐξαφανισθῇ τὴν 4 Ἰουνίου, ἀνευρέθη πρὸ ὀλίγου ἐν τινὶ φρέατι μεταλλείου, παρὰ τὸ Ἐϊσλέβεν, ὑπό τινος ὑπαλλήλου περιδιαβάζοντος ἐν τοῖς πέριξ μετὰ τῶν τέκνων του. Οὗτος εἶχεν ἀκούσῃ στεναγμοὺς καὶ οἰμωγὰς θρηνώδεις ἐκ τοῦ βάθους τοῦ φρέατος. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἀνεσύρθη πλήρης μωλώπων. Μετὰ τὴν φοβερὰν πτώσιν ἔμεινεν ἐν τῷ βάθει ἡμέρας πέντε ἀνευ τροφῆς. Πιστεύεται ὅτι πρόκειται περὶ δολοφονίας καὶ οὐχὶ περὶ αὐτοκτονίας.

Κατὰ τινὰ στατιστικὴν ἐπίσημον, κατατεθεῖσαν ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων, ὁ ἀριθμὸς τῶν κυνῶν ἐν Ἀγγλίᾳ βαίνει ὁσημέραι αὐξάνων. Ἴδου οἱ αὐθεντικοὶ ἀριθμοὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1867. Τῷ 1867 ὁ ἀριθμὸς τῶν κυνῶν ἦτο 828,328, τῷ 1868, 907,745· τῷ 1869, 1,000,806· τῷ 1870 1,064,621· τῷ 1871, 1,123,023· τῷ 1872, 1,137,163· τῷ 1873, 1,176,252· τῷ 1874, 1,252,068· τῷ 1875, 1,302,158· τῷ 1876, 1,362,176· τέλος τῷ 1877, 1,492,176.

Ἡ στατιστικὴ αὕτη ἀφορᾷ εἰς τὴν κυρίως Ἀγγλίαν καὶ τὸ πριγκηπάτον τῆς Οὐαλλίας.

Παρ' ἀρχαίους τοσοῦτον εἶχεν ἀναδειχθῆ ὁ θεσμὸς τῆς φιλοξενίας, ὥστε βλέπομεν ἀνθρώπους ἔχοντας ἔργον ἴδιον τὸ φιλοξενεῖν, οἷος ἦτο ὁ γενναῖος Ἄξυλος, ὅστις ἐξεπίτηδες ἔκτισε τὴν οἰκίαν του παρὰ τὴν ὁδόν, ἵνα δέχεται καὶ περιποιεῖται τοὺς πάντας.

Οἱ προπάτορες ἡμῶν ὠνόμαζον τυράννους κυρίως, ὄχι τοὺς ἄρχοντας, οἵτινες παρεξέτερόνοντο εἰς βιαιάς, ἀδίκους καὶ ἀγρίας πράξεις, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς διὰ καταλύσεως τῶν κειμένων πολιτευμάτων λαβόντας τὴν ἀρχὴν καὶ αὐτογνωμόνως διεξάγοντας αὐτήν. (Κ. Παπαρηγόπουλος).

Ο ΚΟΜΗΣ ΙΒΑΝΟΦΣΚΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Συνέχεια ἰδὲ σελ. 7.

Ὅκτῳ ἡμέρας κατέπιπτεν ἡσύχως, τὸ δὲ βάθος αὐτῆς εἶχεν ὑπερβῆ τὸ ἀνάστημα ἀνθρώπου.

Τὴν ἐνάτην ὁμως συνοδεύετο ὑπὸ βορρᾶ σφοδροτάτου καὶ κατέπιπτε συστρεφόμενη, ὡς σίφων θαλάσσιος.

Ὅ,τι ἐν τοῖς ἐρήμοις τῆς Ἀφρικῆς μὲ τὴν ἄμμον, ταῦτόν συμβαίνει ἐν ταῖς πεδιάσι τῶν βορείων χωρῶν μὲ τὴν χιόνα.

Ὁ ἄνεμος ἐγείρει καὶ ἀνυφοὶ αὐτὴν ἐκ τῆς γῆς. Γεμίζει ταῖς τρύπαις, λέγουσιν οἱ ἐγγχώριοι· διότι ἅπαντα συσσωρεύεται εἰς μέρη, ἐνθα ὁ ἄνεμος πνέει ἀνευ ὀρυγῆς ἢ πληροῖ τοὺς ἐν ταῖς πεδιάσι χάνδακας καὶ κοιλωμάτα.

Οὐαὶ τῷ ὀδοιποροῦντι τοιαύτην ἡμέραν, καὶ μάλιστα, ἐὰν ἔχη τὸν ἄνεμον κατὰ πρόσωπον....

Ἡ ἐκ τῆς γῆς ἀνυψουμένη χιὼν, συνενουμένη μετὰ τῆς καταπιπτούσης, ἐμποδίζει αὐτὸν τοῦ βλέπειν, ὥστε βαδίζει τυφλοῖς ὄμμασιν! Ἀπόλλυσι τὴν συνήθη ὁδόν, καλυπτομένην ὑπ' αὐτῆς, καὶ βαδίζει, οὐδὲν ἄλλο βλέπων ἢ χιόνα, πανταχοῦ χιόνα...

Προχωρεῖ ἀφιερούμενος εἰς τὸν Θεόν...

Καὶ ἐνόσῳ μὲν ἔχει νάντιπαλαίη κατὰ τῆς χιόνος, ὑπομονή· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀκούει τὰς φρικαλέας ὠρυγὰς τῶν πειναλέων λύκων, οἵτινες, τοιαύτας περιστάσεις εὐρίσκοντες, κατέρχονται εἰς τὰς πεδιάδας, καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν πυλῶν τῶν πόλεων.

Ὁ λύκος τὴν ἀνεμοθάλη γυρεύει, λέγουσι.

Τότε δὴ ἄρχεται προσευχόμενος ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς του...

Ἀκούει μόνον τοὺς ὠρυγμοὺς τῶν λύκων, καὶ μόνον ἐξ αὐτῶν δύναται νὰ κρίνῃ πόσον ἀπέχουσιν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ποῦ εὐρίσκονται· δὲν παρέρχεται πολὺς χρόνος, καὶ ἰδοὺ διακρίνει ἐντὸς τῆς ἀελθέσεως χιόνος σκιάς τινὰς καὶ ὀφθαλμοὺς σπινθηρίζοντας...

Τετέλεσται!...

Β'

Ἦδη ἄς μᾶς ἀκολουθήσωσιν οἱ ἀναγνώσται εἰς τὸν Αἴμον, καίπερ τοῦ ψύχους ὄντος ὑπερβολικοῦ καὶ τῆς χιόνος τοῦ βάθος τριῶν πήχεων.

Ἐπὶ τινος τῶν κλιτύων τοῦ ὄρους τούτου κεῖται ἡ κωμόπολις Καζανλίκιον.

Τὴν 1^{ην} Ἰανουαρίου 1864 ἡ κωμόπολις σύμπασα ἦτο ἀνάστατος, ἅπαντες δὲ οἱ κάτοικοι συσσωρευμένοι πρὸ τῆς οἰκίας ἐνὸς τῶν πλουσιωτέρων κατοίκων τῆς κωμοπόλεως, τοῦ Ἰωάννου Πέτκωφ.

Οὗτος πρὸ δύο ἐβδομάδων εἶχεν ἀναχωρήσῃ εἰς τὰ πέριξ, χάριν τῶν ἐμπορικῶν του ὑποθέσεων, ὑποσχόμενος νὰ ἐπανέλθῃ, ὅπως κατὰ τὰς

ἐπισήμους ἑορτὰς εὐρεθῇ ἐν μέσῳ τῆς οἰκογενείας του, πλὴν μάτην καθ' ὅλον τὸ διάστημα αὐτῶν περιεμένετο ὑπὸ τῆς συζύγου του.

Ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἵππος, ἀνευ ἀνάβατου ἐλθὼν, ἔστη πρὸ τῆς αὐλείου θύρας, χρεμετίζων καὶ κροαίνων.

Ἡ κυρία Πέτκωφ, ἀκούσασα τὸν χρεμετισμὸν, ἐνόμισεν ὅτι ὁ σύζυγός της ἐπανῆλθε καὶ ἔδραμε πάραυτα μετὰ τοῦ διετοῦς υἱοῦ της πρὸς ὑποδοχὴν του εἰς τὴν θύραν, ἐνθα εὗρε τοὺς ὑπηρέτας, ἐλθόντας πρὸ αὐτῆς καὶ ἱσταμένους εἰς τὸν οὐδὸν, ἕνα δ' ἐξ αὐτῶν κρατοῦντα τὸν ἵππον.

— Ποῦ εἶναι ὁ σύζυγός μου; ἠρώτησεν ἀμέσως αὐτούς.

— Δὲν τὸν εἶδομεν, ἐψιθύρισαν οὗτοι.

— Πῶς δὲν τὸν εἶδετε; ἦλθε λοιπὸν ὁ ἵππος μόνος του;

— Ναί· μόνος του.

— Μὴ μοῦ τὸ κρύπτετε! ποῦ εἶναι; ἀνέκραξε μετὰ φόβου ἄμα καὶ χαρὰς.

— Δὲν ἤξεύρομεν, κυρία...

— Λοιπὸν θέλετε νὰ παίξετε μαζὶ μου; ἠρώτησεν ὀργισθεῖσα.

Ἦγνῶει τί νὰ πιστεύσῃ· ἀφίκετο ὁ σύζυγός της καὶ ἐκρύβῃ, ἀστείσμου χάριν, ἢ τῳόντι δὲν ἐπανῆλθε, καὶ ἐπομένως οἱ ὑπηρέται εἶχον δίκαιον.

Ἄλλ' ὁ ἵππος;

Ἐκ τῆς ἀμφιβολίας ταύτης ἀπήλλαξεν αὐτὴν ὁ κρατῶν τὸν ἵππον οἰκέτης, δείξας αὐτῇ τὸ ἐφιππίον.

Ἡ κυρία Πέτκωφ, ἄμα ἰδοῦσα τοῦτο, ἐξέβαλε κραυγὴν καὶ ἔπεσε λιπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας μιᾶς τῶν ὑπηρετριῶν.

Παρετήρησεν ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου χιόνα, ἐρυθρὰν ἐξ αἵματος, κατερχομένου μέχρι τῆς κοιλίας τοῦ ἵππου.

Ἐδήγησαν αὐτὴν πάραυτα εἰς τινὰ τῶν θαλάμων τῆς οἰκίας.

Μετ' ὀλίγον προσῆλθε πρὸς τὸ συνηθρισμένον ἐν τῇ ὁδῷ πλῆθος καὶ τις κύριος, φέρων ἐνδυμασίαν χειμερινήν, καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως.

Ἐφόρει πῖλον ἐκ δέρματος πολυτιμοτάτου, καλύπτοντα τὰ ὦτα καὶ μέρος τοῦ τραχήλου, μακρὸν ἐπενδύτην ὑπερβαρμένον ὡσαύτως διὰ πολυτίμου μηλωτῆς καὶ καθήκοντα μέχρι τῶν γονάτων καὶ ὑποδήματα φθάνοντα ὑπεράνω αὐτῶν.

Ἄμα φθᾶς:

— Τί συμβαίνει; ἠρώτησεν.

— Λύκοι, λέγουν, ἔφαγαν τὸν κύριον Πέτκωφ, εἰπὸν τινες.

— Τί λέγετε;... εἶναι βέβαιοι;... ὑπέλαβεν ὁ ξένος καὶ συγχρόνως τὸ πρόσωπόν του, ἐν ᾧ ἦτο διακεχυμένη μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐλαφρὰ τις ὠχρότης, ἀνελάμβανεν ἤδη τὴν χροιάν του.

— Μάλιστα βεβαίωτατον.

— Ἄ! Τί δυστύχημα... Πόσον καλὸς ἄνθρωπος ἦτο... ὑπέλαβε. Βεβαίως ἡ δυστυχὴς σύζυγός του θὰ ἔχη ἀνάγκην παραμυθίας, προσέθηκε μετ' ὀλίγον.

Καὶ ἠτοιμάσθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἄλλὰ πρᾶγμα τι ἀκατάληπτον μὲν εἰς τοὺς ἄλλους, ὅπερ ὅμως οὗτος κάλλιστα ἐνόει, ἐφαίνετο κωλύον αὐτόν.

— Βεβαίως, κύριε εἶπέ τις τῶν παρεστώτων, σεῖς ἔχετε σχέσεις μὲ τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου. Κἀμετε αὐτὴν τὴν χάριν εἰς τὴν κυρίαν καὶ πηγαίνετε νὰ τὴν παρηγορήσετε ὀλίγον. Τὴν ἐπῆραν μάλιστα ἐπάνω λιποθυμημένην...

— Πῶς;... Λιπόθυμον!... ἀνέκραξεν ὁ ἄγνωστος ὠχρῶν.

— Ναί... ἐπειδὴ εἶδε τὸ ἄλογο αἵματωμένο...

Ἡ παρότρυνσις τῶν χωρικῶν ἀφ' ἐνός, ἡ εἶδησις τῆς λιποθυμίας ἀφ' ἐτέρου, ἀπέδωκαν αὐτῷ τὸ ἀπολεσθὲν θάρρος.

Ἄλλά:

— Τί νὰ σὰς πῶ, μωρὲ παιδιὰ, εἶπεν ὁ παντοπώλης τοῦ χωρίου, οὕτινος ἡ προφορά προέδιδε τὴν ἐξ Ἠπειροῦ καταγωγὴν του, μὲ φαίνεται ὅτι αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον δὲν τὸν ἔφαγαν οἱ λύκοι...

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐκράτησαν τὸν ἄγνωστον, ὃν θὰ ἐνόμιζε τις καθηλωθέντα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Τόσῃ ὥραν συλλογίζομαι, ἐξηκολούθησεν ὁ παντοπώλης, συλλογίζομαι πῶς εἶναι δυνατόν νὰ φάγουν ἓνα ἄνθρωπον οἱ λύκοι, καὶ νὰ μὴ φάγουν ἢ ἀκρωτηριάσουν τουλάχιστον τὸ ἄλογον... καὶ δεύτερον, τί διάβολο, τὴ βάχη τοῦ ἀλόγου εἶχον γιὰ τραπέζι αὐτοὶ οἱ διαβολόλυκοι καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἔφαγαν;... Δὲν εἶδετε; ἡ σέλα τοῦ ἀλόγου ἦτο ὅλη αἵματα... Μὰ τὴν ἀλήθεια, κάτι ἄλλο θὰ συνέβη...

Ἐκάστη λέξις τοῦ παντοπώλου ὡς ζέουσα λάβα διεβίβρωσκε τὰ στήθη τοῦ ἀγνώστου.

— Μὰ σὰν τὴ ὑποπτεύεις, Μάστρο-Σίμο; ἠρώτησέ τις τῶν χωρικῶν.

— Δὲν ἤξεύρω, ἀπήντησεν οὗτος, τὸ πρᾶγμα ὅμως ἐλπίζω νὰ φανερωθῇ...

Ὁ ἄγνωστος, ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας, ἐρρίγησεν, ὅπερ ὅμως οὐδενὶ τῶν παρόντων ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν. Τίς, ἰστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ, καθ' ὃν χρόνον ἡ χιὼν καταπίπτει, συστρεφομένη ὑπὸ τοῦ βορρᾶ, δὲν ῥιγοῖ.

— Καλὰ λέγεις, προσέθηκεν ἄλλος. Πῶς ἔφαγαν τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν οἱ λύκοι, ἐνῶ τᾶλογο δὲν ἔχει οὐδὲ δαγκαματιά;

— Βέβαια! ὑπέλαβεν ὁ παντοπώλης, ἐναθροόμενος ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῶν ἄλλων παραδοχῇ τῆς γνώμης του.

— Καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγώ, ὑπέλαβέ τις τῶν χωρικῶν, ὅτι ὁ Μάστρο-Σίμος εἶναι ὁ ἐξυπνότερος ἄνθρωπος τοῦ τόπου μας.

Ὁ ξένος ἐστράφη καὶ εἶδεν τὸν παντοπώλην διὰ βλέμματος, ὅπερ τὸν ἐπάγωσε.

— Καὶ δὲν μοὶ λέγετε, παρακαλῶ, τί ἔπαθεν; ἠρώτησε μετὰ πολλῆς εὐπροσηγορίας, ἀλλὰ καὶ μὲ φωνὴν κάπως ὑποτρεμούσαν.

— Τί ἔπαθε;... Καὶ θέλει ἐρώτημα! ὑπέλαβεν ὁ παντοπώλης, ὀργισθεὶς διὰ τὸ αὐθαδὲς ἐκεῖνο βλέμμα. Κἀποιος τὸν ἐσκότωσε... νὰ τί ἔπαθε!...

Ἐπηκολούθησαν τὰς λέξεις ταύτας στιγμαί τινες σιωπῆς, καθ' ἃς ὁ ἄγνωστος ἐσκέπτετο. Πάραυτα ὅμως οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξήσραψαν ὑπὸ χαρᾶς.

— Νὰ μάθης, ἄθλιε! εἶπε καθ' ἑαυτόν, ὅτι δὲν πρέπει νὰποκαλύπτῃς μυστήρια!... Βεβαίως ἔκαμες τοῦτο ἀκουσίως, ἀλλὰ τί μὲ μέλει; ἀρκεῖ ὅτι τὸ ἀπεκάλυψες.

Εἶτα δὲ ὑψῶν τὴν φωνὴν:

— Χωρικοί! εἶπεν, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος οὗτος τοσοῦτον ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην του αὐτῆν, ὅτι δῆλα δὴ ὁ φίλος μου ἐδολοφονήθη, βεβαίως θὰ γνωρίζῃ καὶ τὸν φονέα του, ἴσως μάλιστα εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος... Συλλάβετε καὶ ἐδηγήσατε αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, ἐντὸς ὀλίγου δὲ πιστεύω ὅτι τὸ πρᾶγμα θὰποδειχθῇ. Ἐὰν τὸν ἀφήσητε νὰ φύγῃ, θὰ φανῆτε συνένοχοί του, καὶ προσέχετε... Ἐγὼ ἀναβαίνω ἐπάνω διὰ νὰ ἴδω πῶς ἔχει ἡ δυστυχὴς κυρία, προσέθηκε.

Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν.

Πασιγνωστον πλέον κατέστη τὸ μῖσος, ὅπερ τρέφουσιν ἐναντίον ἀλλήλων ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Βούλγαροι, καὶ ὁ περὶ τῶν ὄλων ἀγὼν, ὃν ἀνέλαβεν ἐν ταῖς δυσὶν αὐταῖς ἐπαρχίαις ὁ Ἕλληνισμός. Γνωσταὶ ἐπίσης καὶ αἱ ἀφορμαί, αἱ προκαλέσασαι καὶ γεννήσασαι τὸ μῖσος τοῦτο, ὥστε περιττὸν κρίνομεν νὰ ἐκπαθῶμεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, οὐδὲ νὰ ἐκθέσωμεν τίς τῶν δύο ἐθνικοτήτων ἔχει ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸ δίκαιον.

Ὁ Μάστρο-Σίμος, ἀνήκων εἰς τὴν πρώτην τῶν δύο φυλῶν καὶ ἔχων ἔμφυτον τὸν παρ' ἡμῖν ταῖς Ἕλλησιν ἐγωϊσμόν, τοῖς πάντοτε ἐναθροόμενοις ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς τῶν προγόνων, καθήπτετο ἐκαστοτε τῶν χωρικῶν, ἀποκαλῶν αὐτοὺς βαρβάρους, ἀμαθεῖς, νωθροὺς, Βουλγάρους τέλος πάντων, ἐπομένως ἐμισοῖτο καὶ ὑπεβλέπετο ὑπ' αὐτῶν, οἵτινες ὅμως προσεπάθουν νὰ κρύπτωσι τὴν πρὸς αὐτὸν δυσμείνιάν των, ὑποκρινόμενοι ὅτι ἐκλαμβάνουσι τὰς προσβολὰς αὐτοῦ ὡς ἀστεϊσμούς, διότι τὰ ὀνόματα τῶν πλείστων εὐρίσκοντο εἰς τὸ κατὰστίχόν του. Ἐπειδὴ δὲ,

δρῦς πεσοῦσης, πᾶς ἀνὴρ ζηλεύεται,

εὐρόντες ἤδη εὐκαιρίαν, ἐπέπεσον οἱ πάντες κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν φυλακὴν, κραυγάζοντες:

(ἴσεται συνέχεια)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΓΑΛΗΣ